

# El cel nocturn de Prades, un lloc «ideal» per observar la pluja d'estels

*El Parc Astronòmic ofereix una experiència única amb astrònomes i astrofísiques acreditades*



El Parc Astronòmic de les Muntanyes de Prades compta amb una estació automàtica de detecció de meteors | Parc Astronòmic

El **cel nocturn de Prades**, poble situat al Baix Camp a 1.000 m d'altitud en un petit altiplà, ofereix uns indicadors de transparència i estabilitat atmosfèrica ben superiors respecte a altres zones de la península, segons ressalta el consistori. Això fa que sigui un **lloc "ideal" per observar la pluja d'estels** aquest mes d'agost, especialment en nits sense lluna.

La **qualitat del cel** de les **Muntanyes de Prades i del Montsant** ha merescut la certificació, per part de la Generalitat de Catalunya, com a **Espai de Medi Nocturn Protegit**, i ben aviat esdevindrà part de la nova Destinació Turística Starlight "Muntanyes de Prades i Serra de Montsant". El Parc Astronòmic de les Muntanyes de Prades compta amb una **estació automàtica de detecció de meteors** que ja n'està detectant centenars diàriament. L'estació forma part d'un projecte de recerca científica internacional que es pot anar seguint a aquí (<https://www.parcasronomicprades.cat/deteccio-de-meteors/>) .

La vila de Prades i els municipis dels voltants **han sumat esforços per millorar la qualitat del cel** nocturn de les muntanyes de Prades i de la Serra de Montsant. Els municipis han anat substituint els fanals de llum blanca per uns de **LED PC Ambre**. Aquestes noves lluminàries tenen una incidència positiva en la salut de les veïnes i veïns i també en tot l'ecosistema. Fins a 30 municipis, de 4 comarques (Baix Camp, Alt Camp, Conca de Barberà i Priorat) veuran el seu cel fosc protegit aquest 2021, esdevenint la **zona més gran d'Europa protegida** vers la

contaminació al voltant d'un Parc Natural.

En aquest context, aquells qui busquin caçar les pluges d'estels els hi serà més fàcil amb l'ajuda de **guies astronòmics certificats** que podran aconsellar com fer-ho, ajudant-los a interpretar el cel en directe i la identificació d'altres objectes que observarem com ara el pas de l'Estació Espacial Internacional, tot gaudint de l'observació amb telescopis d'altres cossos celestes.

El **Parc Astronòmic de les Muntanyes de Prades** va obrir les seves portes l'agost de l'any 2020 i consta de diversos **espais visitables** per a les experiències astronòmiques 360°. Compta amb un Planetari 360°, una Sala d'Audiovisuals i el Museu de l'Astronomia. També compta amb el primer mirador astronòmic de Catalunya, el Mirador Astronòmic de Sant Roc, que des de l'any 2019 és un punt de trobada per a totes i tots els aficionats a l'astronomia.

El Parc té el **suport** de l'Ajuntament de Prades, d'una vintena de municipis de quatre comarques de les Muntanyes de Prades i Montsant, de l'Institut d'Estudis Espacials de Catalunya i l'Institut d'Astrofísica de Canàries i la Fundació Starlight. El principal equipament del Parc Astronòmic serà l'observatori astrofísic CAMP que s'ubicarà en un dels millors cels de tota la Península, al Pla de la Guàrdia.

## Què són les pluges d'estels?

L'estiu és un molt bon moment per gaudir de les nits estrellades sota un cel fosc. Conviden a deixar córrer el temps i contemplar el meravellós univers que ens envolta. Un dels fenòmens més espectaculars d'observar durant aquestes nits d'estiu són les pluges de meteoros o pluges d'estels. És un fenomen que es produeix quan **el nostre planeta Terra travessa una regió de la seva òrbita on hi ha milers de petits fragments**, de totes les mides, que són les restes d'un cometa que prèviament ha passat per aquesta regió; a vegades també poden ser les restes d'un asteroide. En passar per aquestes regions, aquests petits fragments (tan petits com un gra de sorra o un gra d'arròs) es desintegren en entrar en contacte amb la nostra atmosfera formant un **flaix de llum al cel**, que anomenem un **estel fugaç**. Si el fragment és prou gran, aquest flaix de llum esdevé més persistent i pot observar-se durant uns segons, deixant un rastre de llum verdosa i fins i tot produint un petit esclafit perfectament audible, estem davant d'un **bòlid**.

En molt poques ocasions aquests objectes són prou grans per no desintegrar-se del tot en el seu pas per l'atmosfera terrestre, i acaben impactant sobre la superfície terrestre; en aquest cas parlariem d'un **meteorit**. Les pluges de meteoros més espectaculars de l'any les ubiquem al **desembre (Gemínids)** i a l'**agost (Perseids)**. Aquesta darrera pluja, els Perseids (Llàgrimes de Sant Llorenç, per la seva màxima activitat al voltant de Sant Llorenç) és especialment favorable gràcies a les bones temperatures i el període vacacional. Cal afegir, que la pluja de meteoros dels Perseids coincideix amb la pluja de meteoros dels Delta Aquàrids, una pluja també força activa que té el seu pic d'activitat a finals de juliol.

Per tant, des de l'Ajuntament de Prades recomanem **aprofitar** el doble espectacle la primera quinzena d'agost quan estan actives les dues pluges de meteoros. Els Perseids tenen el seu origen en les restes d'un cometa, el Swift-Tuttle, que orbita al voltant del Sol cada 135 anys.

## Com observar les pluges d'estels d'aquest estiu?

Aquest 2021 tindrem els millors dies per a la seva observació la primera quinzena d'agost. Cal aprofitar les **nits sense lluna**, ja que són les més fosques. És imprescindible sortir de les ciutats i desplaçar-nos a un cel fosc per tal de gaudir-ne. Per a fer-nos una idea, una **nit fosca des de Barcelona** ens permetrà veure unes **20 o 30** al cel, i una **nit fosca a Prades** ens permetrà veure fins a **3.000 estrelles**. És per aquest motiu que cal anar a algun territori fosc per gaudir-ne.

Si a més a més hi trobem un Parc Astronòmic, com és el cas del Parc Astronòmic de les Muntanyes de Prades, ens assurem que gaudirem de l'espectacle de la mà d'**astrònomes**

**professionals** amb experiència en divulgació de l'astronomia. Si visitem el Parc Astronòmic Muntanyes de Prades ho farem també gaudint de sessions introductòries en un planetari, sessió d'audiovisuals amb tota l'actualitat científica, i després amb l'observació a través de telescopis de gran diàmetre, ruta interpretada per les constel·lacions (amb un espectacular làser verd que ens permet mostrar cada estrella que observem en directe) i la seva mitologia (expliquem el llegat que la tradició greco-romana ens ha deixat al cel); tot plegat guiat per un equip de joves apassionades per la ciència que tenen com a objectiu principal la protecció del cel fosc i l'estímul de vocacions científiques entre nenes i noies.

Les guies astronòmiques del Parc són astrònomes i astrofísiques acreditades per la Fundació Starlight. Professionals que els oferiran una experiència única sota un dels millors cels foscos del sud d'Europa. Més informació a la pàgina web (<https://www.parcasronomicprades.cat/>) del Parc Astronòmic de les Muntanyes de Prades.